

Máltai tervek alapján újul meg a fővárosi hajléktalan ellátás

Az utcán élő, az intézményes ellátásból kimaradt emberek problémáira kell a legsürgősebben megoldást találni, az új fővárosi hajléktalanellátó rendszer kidolgozására nyárig van időnk jelentette be Vecsei Miklós, azt követően, hogy a Fővárosi Közgyűlés arról döntött: szerződést bont a feladat ellátásban eddig közreműködő szervezetekkel, és a jövőben kizárólag a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal és a Menhely Alapítvánnyal működik együtt. Hírösszefoglalónk az utóbbi hetek eseményeiről.

Március 23-án a Fővárosi Közgyűlés úgy határozott, nyolchónapos felmondási határidővel szerződést bont a hajléktalan ellátásban résztvevő civil szervezetekkel, a jövőben kizárólag a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal és a Menhely Alapítvánnyal kíván együttműködni, a feladatok ellátásában pedig természetesen részt vesz az önkormányzat saját intézménye, a BMSZKI is. A fővárosi hajléktalanellátó rendszer létrejöttében a kezdetektől fontos szerepet játszottak különböző civil szervezetek, a most megszűnő rendszer lényegében tíz éve működött ebben a formában. A rendszert érő szakmai bírálatok szerint a téli krízis időszakra átmeneti férőhelyekkel bővülő szállók férőhelyeiről kimaradnak az évek óta utcán élő, súlyos beteg, nehezen kezelhető emberek, akikkel nemcsak a szociális, hanem az egészségügyi intézmények többsége sem tud mihez kezdeni.

Az aluljárókban, kapualjakban élő emberek tavaly ősz óta sajátos feszültségforrást jelentenek a nagyvárosokban, elsősorban Budapesten. Múlt év őszén egy készülő rendelettervezet kapcsán első alkalommal vetődött fel, hogy a közterületeken élő embereket hatósági úton kitilthassák onnan. Ezt követően jelentette be *Tarlós István* főpolgármester a Társadalmi megbékélés programját, melynek tizennégy nagyforgalmú aluljáró kiürítése is része volt. Az ezekben élő 116 hajléktalan személy több mint hetven százalékát sikerült rávenni arra, hogy költözzön be valamelyik intézménybe. A személyre szabott ajánlatok kidolgozásával önnön határait feszegető szociális munka eredményes volt, megmutatta, hogy a rendteremtési szándék és a hajléktalan ember méltóságának megőrzése nem összeegyeztethetetlen.

Az akció tavaly decemberi lezárása után újabb és újabb igények fogalmazódtak meg, honnan kellene „eltávolítani” a hajléktalan embereket. A fejleményekre készülve *Vecsei Miklós*, a Máltai Szeretetszolgálat alelnöke és *Zacher Gábor*, az évi ezeröttszáz hajléktalan beteget ellátó Péterfy Sándor utcai Kórház osztályvezető főorvosa rendhagyó tanácskozássra hívta a szakma képviselőit, hogy évek óta szemérmesen kerülgetett kérdésekről egyeztessenek. Többek között az önrendelkezési jog határait keresték, hiszen az emberi létezés peremén élő emberek döntései olykor másokat hoznak kényszerhelyzetbe. Ilyen eset lehet például, amikor egy nyilvántartott fertőző tbc-s beteg megtagadja, hogy kórházba vigyék. A tanácskozáson államtitkár-helyettesek képviselték a belügyi és a szociális tárcát. A megbeszélés után készült javaslatokat Vecsei Miklós levélben terjesztette fel a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkárnak.

A Fővárosi Közgyűlés ezt követően döntött a hajléktalan ellátó rendszer újraszervezéséről. Az ülés után *Tarlós István* főpolgármester a Magyar Televízió műsorában azt mondta: nem akarták, hogy 25-20 felé forgácsolódjanak a rendkívül szűk források, ezért döntöttek úgy, hogy „két profi szervezetre” bízzák a hajléktalan ellátás megszervezését. A Máltai Szeretetszolgálat és a Menhely Alapítvány „kötelessége és joga lesz megállapodni és együttműködni további hozzáértő civil szervezetekkel.”

A döntés után Vecsei Miklós a távirati iroda érdeklődésére a következő nyilatkozatot adta:

„Az új rendszer biztonságos működésének formáit ezután fogjuk kialakítani, a részletek kidolgozására nyárig van időnk. Szükségszerű, hogy a fővárosban működő ellátórendszer egészét újragondoljuk, miután minden erőnket arra kell koncentrálni, hogy az utcán élő, az intézményes ellátásokból kimaradt emberek problémáira megoldást találjunk. A kapualjakban, csomópontokban, aluljárókban élő emberek az utóbbi hónapokban konfliktusok forrásaivá váltak, kormányzati szervek és önkormányzatok a forgalmasabb helyekről történő eltávolításukat tervezik. Minden lehetséges eszközzel azért küzdünk, hogy az utcán maradt hajléktalan emberek problémáira elsősorban a szociális és egészségügyi rendszer találjon megoldást.”

Az alelnök szerint az ellátórendszer működtetéséhez szükséges források a tervek szerint minimális mértékben csökkennek, jelenlegi ismereteink szerint ez nem veszélyezteti a rendszer működését, nem kell attól tartani, hogy a szállókról embereket utasítsanak el. Hozzátette: "A következő időszak egyik fontos feladata lesz, hogy a fővárosi önkormányzatnál, a Belügyminisztériumnál és a szociális tárcánál elérhető források felhasználását összehangoljuk. Bizakodásra ad okot, hogy a Nemzeti Erőforrás Minisztériumban a szakma által korábban egyöntetűen elfogadott hajléktalan stratégia alapján dolgozzák ki az új koncepciót. "